

Η Ομοιοπαθητική θεραπεία στην κτηνιατρική: οφέλη στον άνθρωπο και στο περιβάλλον

*Ντίνας Μπελτέκου, κτηνιάτρου
Ναταλίας Τζήμα, παθολόγου*

Στο δεύτερο μισό του 18^{ου} αιώνα, σε μια εποχή που την Ευρώπη μαστίζουν θανατηφόρες επιδημίες σε ανθρώπους και ζώα, γεννιέται η κτηνιατρική ως αυτόνομη επιστήμη, με σκοπό την προαγωγή της υγείας των ζώων και έμμεσα των ανθρώπων. Μέχρι τότε χρέη κτηνιάτρου εκτελούσαν οι γενικοί γιατροί και κυρίως όσοι εξ αυτών είχαν χειρουργικές γνώσεις και δεξιότητες.

Είναι γνωστό ότι την ίδια ακριβώς εποχή ο Samuel Hahnemann, ο ιδρυτής της ομοιοπαθητικής ανακαλύπτει την νέα θεραπευτική μέθοδο και τα εκπληκτικά της αποτελέσματα. Ήδη από το 1796 ο Hahnemann αναφέρει ότι: «Αν οι νόμοι της θεραπευτικής που ανακαλύπτω και διακηρύττω είναι ακριβείς, αληθείς και φυσικοί, θα πρέπει να διαπιστώνει κανείς την εφαρμογή τους στα ζώα το ίδιο καλά με τους ανθρώπους.»

Το 1833 ο Γερμανός κτηνίατρος Guillaume Lux εκδίδει ένα περιοδικό που το ονομάζει «Zooiasis» όπου αναφέρεται στην θεραπευτική δράση ομοιοπαθητικών φαρμάκων σε κολικούς και χωλότητες αλόγων. Ο Lux χρησιμοποιεί μόνο τέσσερα ομοιοπαθητικά φάρμακα: Nux Vomica, Camfora, Opium, Aconitum. Οι πρώτοι Ευρωπαίοι κτηνίατροι που άσκησαν ομοιοπαθητική ασχολούνταν κυρίως με άλογα.

Στις μέρες μας, τα σύγχρονα θεραπευτικά αδιέξοδα της συμβατικής ιατρικής, σε συνδυασμό με την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης στις παρενέργειες των χημικών φαρμάκων, έχουν στρέψει πολλούς ανθρώπους σε ηπιότερες μορφές θεραπείας όπως η Ομοιοπαθητική.

Τα ζώα συντροφιάς (γάτες, σκύλοι, ωδικά πτηνά, άλογα) είναι καθρέφτης των ευρύτερων συνθηκών διαβίωσης των ιδιοκτητών τους (προσωπικών και κοινωνικών). Όπως είναι επόμενο υφίστανται και τις ίδιες επιβαρύνσεις. Η αλόγιστη χρήση αντιβιοτικών έχει προκαλέσει και εδώ ανθεκτικότερες μορφές μικροβίων και μεταλλάξεις ιών, με τρανταχτό παράδειγμα την νέα γρίπη των χοίρων (H1N1) με τρομακτικά αποτελέσματα στην επιβάρυνση της δημόσιας υγείας (αποδεδειγμένα και τεκμηριωμένα από ειδικότερους από εμάς επιστήμονες).

Η θεραπευτική δυνατότητα της ομοιοπαθητικής κερδίζει σήμερα συχνότερα έδαφος στους ιδιοκτήτες ζώων συντροφιάς. Η Ομοιοπαθητική θεραπεία στα ζώα ακολουθεί τους ίδιους νόμους και αρχές που ακολουθεί για τη θεραπεία των ανθρώπων. Χρησιμοποιούνται τα ίδια φάρμακα σε ανάλογες κατά περίπτωση δυναμοποιήσεις. Η λήψη του ομοιοπαθητικού ιστορικού του ζώου είναι εξίσου σημαντική υπόθεση με εκείνη του ανθρώπου. Από την

σαφήνεια, την ακρίβεια και την πληρότητα του εξαρτάται η σωστή συνταγογράφηση.

Ο ομοιοπαθητικός κτηνίατρος έχει να αντιμετωπίσει τις παρακάτω δυσκολίες.

α) Η διάγνωσή του εξαρτάται σε αρκετό βαθμό από την δυνατότητα παρατήρησης του ιδιοκτήτη των ζώου και από τη σχέση του με αυτό. Η εικόνα του ζώου στο ιατρείο δεν είναι πάντα καθαρή και έτσι οι πληροφορίες των ιδιοκτητών-συντρόφων των ζώων είναι πολύτιμες. Ευτυχώς τα διαγνωστικά μέσα που έχουν στην διάθεσή τους οι κτηνίατροι σήμερα είναι εφάμιλλα με αυτά των ανθρώπων.

β) Απαιτείται να εκμαιεύει πληροφορίες για το ζώο που συχνά, ηθελημένα ή αθέλητα, αποκρύπτονται, αγνοούνται ή παραπαιούνται κάτω από το πρίσμα της οπτικής γωνίας του ιδιοκτήτη.

γ) Απαιτείται να αποκωδικοποιηθούν και να αξιοποιηθούν οι εξωλεκτικές πληροφορίες που μας δίνει το ίδιο το ζώο. Στον τομέα αυτό οι κτηνίατροι είναι περισσότερο εξασκημένοι μια και ο ασθενής τους «μιλά άλλη γλώσσα» από τους ίδιους.

Και σαν ομοιοπαθητικοί όμως χρειάζεται να μάθουμε να βλέπουμε και να ακούμε την ιδιαίτερη γλώσσα του κάθε ασθενή, να παρατηρούμε πιο βαθιά και την πιο λεπτή απόχρωση στην όψη ή την συμπεριφορά του.

δ) Στις παράλογες μέρες που ζούμε, στα αστικά τουλάχιστον κέντρα, απαιτείται να επισημανθούν και να αξιοποιηθούν στοιχεία ταύτισης της ιδιοσυγκρασίας ιδιοκτήτη – ζώου, κάτι που εμφανίζεται όλο και πιο συχνά τελευταία.

Η Ομοιοπαθητική θεραπεύει με ικανοποιητικά αποτελέσματα τόσο οξεία όσο και χρόνια προβλήματα. Τα συνηθέστερα εξ αυτών είναι όπως και στους ανθρώπους: δερματοπάθειες, αλλεργίες, χρόνια αναπνευστικά προβλήματα, γαστρεντερολογικά προβλήματα, αυτοάνοσα, μυοσκελετικά προβλήματα κ.ά. Η αποτελεσματικότητα της είναι εξ' ίσου ικανοποιητική σε προβλήματα συμπεριφοράς (συναισθηματικές διαταραχές).

Τα τελευταία χρόνια όλο και πιο συχνά οι ιδιοκτήτες καταφεύγουν σ' αυτήν για τέτοιου είδους προβλήματα. Τα θεραπευτικά αποτελέσματα εξαρτώνται από τα όρια των θεραπευτικών δυνατοτήτων του οργανισμού του ζώου, από το πόσο επιβαρυσμένος από χρόνιες κατασταλτικές θεραπείες είναι ο οργανισμός του και από το πόσο αναστρέψιμες είναι οι βλάβες που έχει υποστεί. Δυστυχώς η Ομοιοπαθητική είναι συνήθως η τελευταία λύση.

Σημαντικό ρόλο παίζει εδώ και η επάρκεια του γιατρού. Ο ομοιοπαθητικός κτηνίατρος απαιτείται να έχει άρτια και βαθιά γνώση της ομοιοπαθητικής, ώστε να μπορεί να ασκεί την τέχνη του ώστε να μπορεί να συνδέσει την εικόνα της παθολογίας του ασθενούς με την «εικόνα» του ομοιοπαθητικού φαρμάκου.

Η κλινική εμπειρία έχει δείξει ότι πολύ συχνά μια επιτυχής ομοιοπαθητική θεραπεία σε ένα χρόνο, αθεράπευτο ή με κακή πρόγνωση

πρόβλημα ενός ζώου άνοιξε την πόρτα της ομοιοπαθητικής στον ιδιοκτήτη του.

Η αποτελεσματική ομοιοπαθητική θεραπεία σε ζώα συντροφιάς ή σε παραγωγικά ζώα σε οξεία ή χρόνια προβλήματα, σε ενδημικές νόσους ή σε μεμονωμένα περιστατικά, σε οργανικά προβλήματα ή σε προβλήματα συμπεριφοράς δίνει αδιάψευστη απάντηση σε όσους δυσπιστούν για τις δυνατότητες της ή ισχυρίζονται ότι η δράση της στηρίζεται στην θεραπευτική σχέση ασθενή-γιατρού ή στην αυθυποβολή (placebo).

Η ευθύνη επομένως του ομοιοπαθητικού κτηνίατρου είναι μεγάλη τόσο απέναντι στον ασθενή του όσο και απέναντι στη θεραπευτική μέθοδο που ακολουθεί, γιατί με την αρτιότητα του συμβάλλει στην αύξηση της εμπιστοσύνης στις θεραπευτικές δυνατότητες της Ομοιοπαθητικής. Μπορεί παράλληλα να προσφέρει επιχειρήματα για την θεσμοθέτηση και την περαιτέρω νομική κατοχύρωσή της όσο κανείς άλλος. Η προσφορά τους στον τομέα αυτό μπορεί να είναι καταλυτική.

Τέλος στο πλαίσιο της κοινωνικής συνειδητοποίησης για όσο το δυνατόν καθαρότερες τροφές, την τελευταία δεκαετία αναπτύσσεται ένας τομέας κτηνοτροφίας, η ονομαζόμενη **βιολογική κτηνοτροφία**. Πρόκειται για προϊόντα που παράγονται με σεβασμό στο περιβάλλον, στο ζώο, στην υγεία και τις διατροφικές ανάγκες του ανθρώπου. Εξασφαλίζουν την υγεία των καταναλωτών, των παραγωγών αλλά και του περιβάλλοντος.

Η νομοθεσία της ΕΕ επιβάλλει στις κτηνοτροφικές μονάδες που θέλουν να πιστοποιηθούν ως βιολογικές, μεταξύ άλλων, την απαγόρευση ορμονών, αντιβιοτικών ή άλλων χημικών φαρμάκων και επιτρέπει κυρίως τη χρήση ομοιοπαθητικών φαρμάκων και ιχνοστοιχείων. Νομίζουμε ότι αυτό αποτελεί άλλο ένα ατράνταχτο στοιχείο για την καταξιωμένη αποτελεσματικότητα αλλά και ασφάλεια της ομοιοπαθητικής.

Στην ιστορία της ανθρωπότητας η υγεία ανθρώπων και ζώων τόσο η φυσική όσο και η ψυχική ήταν και παραμένουν άρρηκτα συνδεδεμένες. Αν επομένως η **Ιδεώδης Θεραπεία** συνίσταται στην γρήγορη και μόνιμη αποκατάσταση της υγείας με τον πιο ήπιο τρόπο, με βάση εύκολα κατανοητές αρχές (Organon Hahnemann §2) τότε η αξία της θεραπευτικής αυτής μεθόδου στα ζώα είναι σημαντική τόσο για τα ίδια όσο και για τους ανθρώπους αλλά κυρίως για το οικοσύστημα που μας φιλοξενεί ισότιμα.